



Životní prostředí – prostředí každého z nás

Co skrývají směsné komunální odpady (SKO)

Ing. Eva Ryšavá

Institut Cirkulární Ekonomiky, z.ú.

Obce jsou dle zákona o odpadech povinny přebrat veškerý komunální odpad, který na jejich území občané vyprodukují, a zajistit, aby množství odpadu tvořené tříditelnými recyklovatelnými složkami dosahovalo minimálně 60 %, a to již v roce 2025. Požadavek na minimální vytríděnost těchto složek se bude ještě zvyšovat, až na 70 % z celkového množství komunálních odpadů. Dalším faktorem, který musí mít producenti odpadů na zřeteli, je příbližující se zákaz skládkování platný od roku 2030.

Za rok 2021 se průměrná vytríděnost komunálních odpadů pohybovala kolem 53 %, přičemž 47,6 % komunálního odpadu bylo uloženo na skládky (nejčastější způsob odstranění odpadu), 37,5 % bylo využito materiálově a 12,1 % energeticky.¹

Institut cirkulární ekonomiky (INCIEN) provádí odpadové analýzy, během kterých dojde k rozboru 250 - 300 kg směsného komunálního odpadu, jenž je roztříděn do různých kategorií dle materiálu, ze kterého je odpad vytvořen, a jeho původu. Díky tomuto rozboru dochází k identifikaci problémových složek odpadu, tedy složek, které měly být vytríděny, ale přesto byly vyhozeny do "černé popelnice". Na základě výsledků rozboru lze navrhnout opatření ke zlepšení funkčnosti systému odpadového hospodářství a zajištění lepšího využití odpadů, které musí být vnímány jako sekundární zdroje.

Od roku 2016 bylo INCIEN provedeno již přes 100 analýz. V roce 2022 proběhly v 11 městech a obcích, kde bylo přebráno celkem 3 724 kg. Z těchto analýz vyplývá, že nejvíce zastoupenou složkou, která je špatně zařazena do směsného odpadu, je biologicky rozložitelný odpad, který průměrně tvoří až 38,4 %. Tento biologický odpad je ze 14,8 % kompostovatelný (slupky, ovoce a zelenina apod.), 15,6 % nekompostovatelný (prošlé potraviny, potraviny živočišného původu) a 8,1 % je tvořeno zahradní zelení. Plastů se ve směsném komunální odpadu objevuje kolem 9,4 %, z čehož největší podíl tvoří měkké plasty a plastové fólie. Další recyklovatelnou složkou je papír, který běžně odpovídá 5 %, a podobné zastoupení má i textil, jehož povinný oddělený sběr začíná od 1. 1. 2025. Kovy průměrně představovaly 3 % vzorku SKO.

Součet složek, které se chybně objevily v SKO a mohly být recyklovány, je průměrně **72,5 %**. To znamená, že hmotnost směsného komunálního odpadu by mohla správnou praxí odpadového hospodářství klesnout na pouhých 27,5 % současné hodnoty.

¹ zdroj: CENIA: Statistická ročenka 2021